

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

31 mei 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende vrijstelling van successierechten
ten voordele van de langstlevende partner voor de nettowaarde van de gezinswoning**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	7
Advies van de Raad van State	13
Ontwerp van decreet	21

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het verwerven van een gezinswoning is voor de meeste echtparen en samenwonenden nog steeds de belangrijkste investering die ze ooit in hun leven afsluiten.

De voorbije jaren heeft de Vlaamse Regering heel wat initiatieven genomen om die aankoop van een eigen woning te vergemakkelijken. De tarieven van de registratierechten verschuldigd bij de aankoop van een onroerend goed werden verlaagd. De eerste schijf van 12.500 euro bij de aankoop van een eerste woning werd van de heffing van deze registratierechten vrijgesteld. De registratierechten die ooit werden betaald bij de aankoop van een eigen woning zijn niet langer een verloren uitgave, maar kunnen later bij de aankoop van een andere woning in mindering worden gebracht.

Toch moeten de meeste echtparen en samenwonenden vaak nog langdurig sparen en een langlopende hypothecaire lening afsluiten om de droom van een eigen woning waar te maken.

Wanneer één van beide partners overlijdt, wordt het vaak als onrechtvaardig en hardvochtig gevoeld dat de langstlevende partner successierechten verschuldigd is op de woning waarvoor hij meestal zelf ook lang heeft gespaard en gewerkt. En dat terwijl in de feiten meestal niets wijzigt. De langstlevende partner zal vaak de gezinswoning verder blijven bewonen.

Een vrijstelling van successierechten voor gehuwden en samenwonenden, in zoverre die rechten betrekking hebben op de gezinswoning, is een maatregel die in het verlengde ligt van het beleid om onroerende eigendomsverwerving te vergemakkelijken. Het verwerven van de woning fiscaal vergemakkelijken aan het begin van de rit enerzijds, maar de overdracht aan de langstlevende op het einde van de rit al te zwaar fiscaal belasten anderzijds, is tegenstrijdig en ongewenst.

Daarom wil de Vlaamse Regering deze intentie, die ze bij het tot stand komen van het regeerakkoord heeft kenbaar gemaakt, zo snel als mogelijk realiseren.

Artikel 1

Deze bepaling behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

In het nieuwe artikel 48 worden nieuwe toerekeningsregels bepaald voor het passief. De wijze van toerekening verschilt naar gelang het gaat om specifieke schulden, dit zijn schulden die specifiek werden aangegaan om bepaalde goederen te verwerven of te behouden, of niet-specifieke schulden.

Om de ontvanger, belast met de berekening van de successierechten, toe te laten deze toerekeningsregels correct toe te passen, wordt de aangevers, wanneer toepassing kan gemaakt worden van de vrijstelling in verband met de gezinswoning, de verplichting opgelegd om het specifieke karakter van de schuld met betrekking tot de gezinswoning uitdrukkelijk te vermelden. Wanneer het gaat om specifieke schulden, aangegaan om onroerende goederen, andere dan de gezinswoning te verwerven of te behouden, legt het nieuwe artikel 48 de bewijslast omtrent die specificiteit bij de aangevers.

Deze werkwijze heeft het grote voordeel dat meteen de visie van de aangevers over het al dan niet specifieke karakter van een passiefelement wordt kenbaar gemaakt, zodat interpretatieverschillen tussen aangevers enerzijds, en administratie anderzijds, meteen kunnen gedetecteerd worden.

Artikel 3

Vandaag worden de tarieven van de successierechten verschuldigd door erfopvolgers in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden, afzonderlijk toegepast op het individuele netto-aandeel in de onroerende goederen enerzijds, en op het individuele netto-aandeel in de roerende goederen anderzijds.

Het deel van de gezinswoning dat de langstlevende partner bekomt ingevolge het overlijden van de eerststervende, zal niet langer bij het individuele onroerend aandeel van de eerstgenoemde worden gevoegd.

Niet voor erfopvolgers in rechte lijn

Voor de erfopvolgers in rechte lijn (ascendenten en descendenten) blijft de gezinswoning onverminderd een belastbaar actiefbestanddeel.

Wanneer een verkrijger uit de rechte lijn, of een verkrijger die daarmee wordt gelijkgesteld (bijvoorbeeld stiefkinderen en zorgkinderen) ook aan de omschrij-

ving van ‘samenwonende’ zou beantwoorden, dan geldt de vrijstelling van successierechten niet. De hoedanigheid van ascendent of descendent of daarmee gelijkgestelde verkrijger zal voor de toepassing van de vrijstelling voor de nettowaarde van de gezinswoning primeren op de hoedanigheid van samenwonende. Het is niet de bedoeling van de Vlaamse Regering de vrijstelling ook toe te kennen aan inwonende kinderen of kleinkinderen, of aan inwonende ouders of grootouders. Het is immers niet deze categorie van samenwonenden voor wie de Vlaamse Regering de beleidsintentie in het Vlaams Regeerakkoord heeft geformuleerd: “Voor de successierechten zowel tussen gehuwden als tussen samenwonenden met betrekking tot de gezinswoning wordt een nultarief toegepast.” (Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen, bladzijde 24). De Vlaamse Regering heeft een situatie voor ogen waarbij kan verondersteld worden dat de erflater en de verkrijger van de gezinswoning, samen hebben bijgedragen tot de verwerving van deze gezinswoning of minstens een situatie waarbij kan verondersteld worden dat de erflater en de verkrijgende samenwonende partner bijdragen hebben geleverd tot het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.

Het begrip gezinswoning

De Vlaamse Regering meent dat onder gezinswoning moet worden begrepen de woning waar de partners op het ogenblik van het overlijden gewoonlijk samenleefden. Naar analogie met het bewijs van de samenwoning voor de bepaling van het toepasselijk tarief (laatste lid van artikel 48) kan dit bewezen worden, tot bewijs van het tegendeel door de administratie, met een uittreksel uit het bevolkingsregister waaruit de samenwoning blijkt. Omgekeerd kan bij gebreke aan een inschrijving in het bevolkingsregister op hetzelfde adres de samenwoning uiteraard ook met andere middelen door partijen aangetoond worden.

Nochtans zal vaak, op het ogenblik van het overlijden, geen sprake meer zijn van een effectieve samenwoning. Zo is het mogelijk dat één van de partners gedwongen of vrijwillig verblijft in een rust- of verzorgingsinstelling. De Vlaamse Regering is van mening dat ook in die situatie de vrijstelling moet worden toegekend in dat geval voor het onroerend goed waar de partners het laatst hebben samengeleefd. Ook in geval van overmacht die de samenwoning tot op het ogenblik van het overlijden heeft belet moet de vrijstelling worden behouden. Ook bij feitelijke scheiding blijft de vrijstelling behouden. Maar de

vrijstelling kan uiteraard niet worden toegekend aan feitelijk samenwonenden, zoals omschreven in het artikel 48, die besluiten aan hun feitelijke samenwoning een einde te maken. Bij een feitelijke scheiding van deze laatste categorie van samenwonenden zal bij het overlijden van één der partners trouwens niet langer het tarief van tabel I van artikel 48 kunnen worden toegepast.

Toerekeningsvolgorde voor het passief

Wanneer op het ogenblik van het overlijden nog schulden bestaan die specifiek werden aangegaan om de vrijgestelde gezinswoning te verwerven of te behouden zullen deze bij voorrang worden toegerekend op de belastbare waarde van de gezinswoning. Het overblijvend saldo kan worden toegerekend op de waarde van de andere, belastbare, onroerende goederen, en in tweede instantie op de waarde van de roerende goederen.

Voor het overige wordt niet geraakt aan de regels van de volgorde van toerekening van de schulden. Wanneer niet-specifieke schulden het emolument van de roerende goederen zouden overtreffen, en er kan een vrijstelling voor de gezinswoning worden verleend, dan kan het saldo onverminderd worden toegerekend op de andere belastbare onroerende goederen.

Wanneer toepassing kan gemaakt worden van de vrijstelling met betrekking tot de gezinswoning, ziet de toerekeningsvolgorde er dus als volgt uit:

1° specifieke schulden met betrekking tot de vrijgestelde gezinswoning

Deze worden bij voorrang aangerekend op de waarde van de gezinswoning, een resterend saldo wordt toegerekend op de waarde van het onroerend actief, andere dan de gezinswoning, en vervolgens op de waarde van het overblijvend roerend actief en de goederen bedoeld in artikel 60bis;

2° specifieke schulden met betrekking tot het belastbaar onroerend actief

Deze worden bij voorrang aangerekend op de waarde van het belastbaar onroerend actief, en vervolgens op de waarde van het overblijvend roerend actief en de goederen bedoeld bij artikel 60bis;

3° niet-specifieke schulden

Deze worden bij voorrang aangerekend op de roerende goederen en op de goederen bedoeld bij artikel 60bis, en vervolgens op de waarde van het onroerend actief, andere dan de gezinswoning.

Het begrip 'samenwonenden'

Samenwonenden worden voor het tarief van de successierechten met echtgenoten gelijkgesteld. Onder samenwonenden worden begrepen de personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap met de erflater wettelijk samenwonen of de personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap gedurende één jaar ononderbroken met de erflater samenwoonden en er een gemeenschappelijke huishouding mee vormden.

Het is niet de bedoeling van de Vlaamse Regering om met dit decreet van deze gelijkschakeling van samenwonenden met gehuwden af te wijken.

Het fiscale voordeel dat met dit decreet aan gehuwden en samenwonenden wordt geboden kan echter dermate aanzienlijk zijn, dat een niet denkbeeldig risico bestaat op een oneigenlijk gebruik van de korte samenlevingstermijn voor feitelijk samenwonenden om ook van de vrijstelling van de gezinswoning te genieten.

Daarom wordt, maar enkel voor feitelijk samenwonenden, een samenlevingstermijn van drie jaar opgelegd om het voordeel van de vrijstelling voor de gezinswoning te kunnen doen gelden. Maar om van het tarief rechte lijn te kunnen genieten blijft de termijn van één jaar onveranderd behouden.

Artikel 4

Krachtens artikel 56 wordt een belastingkrediet toegekend aan verkrijgers wiens emolument een bepaald maximumbedrag niet te boven gaat.

In rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden bedraagt dit belastingkrediet maximaal 500 euro, en neemt geleidelijk aan af naarmate het bedrag van dit emolument toeneemt. Voor emolumenten van 50.000 euro of meer wordt voor deze categorie erfgerechtigden geen belastingkrediet meer toegekend. Om alle mogelijke misverstanden hieromtrent uit te sluiten wordt uitdrukkelijk decretaal bepaald dat het

overeenkomstig artikel 48 vrijgestelde aandeel van de samenwonende partner of echtgenoot in de gezinswoning niet wordt meegeteld in het emolument dat de grootte van het belastingkrediet bepaalt.

Artikel 5

Deze bepaling is een logische aanvulling op de sanctie die kan worden opgelegd aan aangevers die zogenaamd 'vals passief' in de aangifte van nalatenschap opnemen.

Omdat de aangevers, wanneer de vrijstelling voor de gezinswoning kan worden toegekend, ertoe gehouden zijn om het specifieke karakter van de schulden die betrekking hebben op die gezinswoning uitdrukkelijk te vermelden, is het aangewezen dat ook deze verplichting kan worden hard gemaakt met een boete die door de administratie kan worden opgelegd, bij het in gebreke blijven van de aangevers.

Artikel 6

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting
en Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende vrijstelling van successierechten
ten voordele van de langstlevende partner voor de nettowaarde van de gezinswoning

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 42 van het Wetboek der Successierechten, gewijzigd bij de wet van 7 maart 2002, wordt aan het punt VIII een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Als artikel 48, vierde lid, van toepassing is, moet bij de schulden die specifiek werden aangegaan om de gezinswoning te verwerven of te behouden uitdrukkelijk worden vermeld dat ze met dat doel werden aangegaan.”.

Artikel 3

In artikel 48 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1996, 15 april 1997, 15 juli 1997, 30 juni 2000 en 1 december 2000, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het derde lid wordt het tarief van het recht van successie en van het recht van overgang bij overlijden tussen echtgenoten en tussen samenwonenden wat de onroerende goederen betreft, enkel toegepast op het nettoaandeel van de rechtverkrijgende echtgenoot of samenwonende in de andere goederen dan de woning die de erflater en zijn echtgenoot of samenwonende tot gezinswoning diende op het ogenblik van het overlijden. Die afwijking geldt evenwel niet als de samenwonende die een aandeel verkrijgt in die gezinswoning hetzij een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is, hetzij een rechtverkrijgende is die voor de toepassing van het tarief met een rechtverkrijgende in de rechte lijn wordt gelijkgesteld.”.

Artikel 4

In artikel 48 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1996, 15 april 1997, 15 juli 1997, 30 juni 2000 en 1 december 2000 worden een vijfde, zesde, zevende, achtste, en negende lid toegevoegd:

“Onder gezinswoning wordt voor de toepassing van deze bepaling verstaan de gezamenlijke hoofdverblijfplaats van de erflater en zijn overlevende echtgenoot of samenwonende. Een uittreksel uit het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van de samenwoning.

Als gezinswoning wordt eveneens in aanmerking genomen de laatste gezinswoning van de echtgenoten of samenwonenden als aan hun samenwonen een einde is gekomen, hetzij door de feitelijke scheiding van de echtgenoten of van de personen die overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel Vbis, van het Burgerlijk Wetboek samenwonen, hetzij door een geval van overmacht dat tot op het ogenblik van het overlijden heeft voortgeduurd, hetzij door de verplaatsing van de hoofdverblijfplaats van één van de of van beide betrokkenen naar een rust- of verzorgingsinstelling, of een serviceflatgebouw of een woningcomplex met dienstverlening.

De schulden en de begrafenis kosten worden bij voorrang aangerekend op de roerende goederen en op de goederen, vermeld in artikel 60bis, tenzij de aangevers bewijzen dat het schulden betreft die specifiek werden aangegaan om onroerende goederen te verwerven of te behouden.

Als de langstlevende echtgenoot of samenwonende een deel verkrijgt in de gezinswoning, wordt zijn aandeel in de schulden van de nalatenschap die specifiek werden aangegaan om die woning te verwerven of te behouden evenwel steeds bij voorrang aangerekend op de waarde van zijn deel in de gezinswoning.

Als er voor de langstlevende echtgenoot of samenwonende die een deel in de gezinswoning verkrijgt, na de toepassing van de vorige twee leden schulden overblijven, worden die eerst aangerekend op de overblijvende waarde van de aan het tarief onderworpen onroerende goederen, vervolgens op de overblijvende waarde van het roerend actief en de goederen, vermeld in artikel 60bis, en ten slotte op de overblijvende waarde van dat deel in de gezinswoning.”.

Artikel 5

In artikel 48 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1996, 15 april 1997, 15 juli 1997, 30 juni 2000 en 1 december 2000 wordt het voorlaatste lid, het sub 2° vervangen door wat volgt:

“2° de persoon of personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap, ten minste één jaar ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. De afwijking vermeld in het vierde lid is echter alleen van toepassing voor de persoon of de personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap, ten minste drie jaar ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. Deze voorwaarden worden geacht ook vervuld te zijn indien het samenwonen en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met de erflater, aansluitend op de bedoelde periode van één of drie jaar tot op de dag van het overlijden, ingevolge overmacht onmogelijk is geworden. Een uittreksel uit het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van ononderbroken samenwoning en van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.”.

Artikel 6

In artikel 56 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1996, 15 april 1997, 17 juni 1997, 15 juli 1997, 7 juli 1998, 1 december 2000, 21 december 2001, 19 april 2002, en artikel 61 van het decreet van 20 december 2002, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de bepaling van de nettoverkrijging, vermeld in het eerste lid, wordt geen rekening gehouden met het aandeel dat de echtgenoot of samenwonende verkrijgt in de gezinswoning, vermeld in artikel 48.”.

Artikel 7

In artikel 128 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 7 maart 2002, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° die schulden aangeeft die niet ten laste van de nalatenschap komen of die in het geval vermeld in artikel 42, VIII, tweede zin, nalaat te vermelden dat een opgegeven schuld werd aangegaan met als doel de gezinswoning te verwerven of te behouden;”.

Artikel 8

Dit decreet treedt in werking op 1 september.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.934/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 23 februari 2006 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende vrijstelling van successierechten ten voordele van de langstlevende partner voor de nettowaarde van de gezinswoning", heeft op 9 maart 2006 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe een vrijstelling van het recht van successie en van het recht van overgang bij overlijden in te voeren voor gehuwden en samenwonenden in zoverre die rechten betrekking hebben op de gezinswoning.

Hiertoe worden de vermeldingen aangevuld die bij de aangifte van nalatenschap moeten worden gedaan (artikel 2 van het ontwerp wijzigt artikel 42 van het wetboek der successierechten), terwijl het niet naleven van deze nieuwe verplichting wordt gesanctioneerd (artikel 7, dat artikel 128 van het wetboek wijzigt). De in de artikelen 3 tot 5 van het ontwerp opgenomen wijzigingen aan artikel 48 van het wetboek der successierechten geven inhoud aan de nieuwe vrijstelling. Artikel 6 bevat aanvullingen bij artikel 56 van hetzelfde wetboek, waardoor het vrijgestelde aandeel van de langstlevende partner in de gezinswoning niet wordt meegeteld om de grootte van het belastingkrediet te bepalen. De nieuwe regeling treedt in werking op 1 januari 2007 (artikel 8).

BEVOEGDHEID

1. Artikel 3, eerste lid, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten (hierna: bijzondere financieringswet), duidt het successierecht van rijksinwoners en het recht van overgang bij overlijden van niet-rijksinwoners aan als gewestelijke belastingen.

Op basis van artikel 4, § 1, van de bijzondere financieringswet zijn de gewesten bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van die belastingen te wijzigen, en dit sedert 1 januari 2002. Op basis van artikel 5, § 4, van de bijzondere financieringswet zijn de gewesten bevoegd voor de vaststelling van de administratieve procedureregels met betrekking tot die belastingen, met ingang van het begrotingsjaar vanaf hetwelk zij de dienst van de belastingen verzekeren.

.../...

2. Artikel 7 van het ontwerp wijzigt artikel 128 van het wetboek der successierechten in die zin dat een boete wordt verbeurd door de erfgenaam, legataris of begiftigde die in het geval vermeld in artikel 42, VIII, tweede zin, nalaat te vermelden dat een opgegeven schuld werd aangegaan met als doel de gezinswoning te verwerven of te behouden.

Het opleggen van een boete in geval van een onjuiste aangifte, is een aangelegenheid die behoort tot de fase van de controle van de belastingsgrondslag en van de belasting. Een dergelijk optreden moet worden gerekend tot het zorgen voor de dienst van de belasting, in de zin van artikel 5, § 3, van de bijzondere financieringswet ⁽¹⁾. Hiervoor is de federale wetgever alsnog bevoegd gebleven, wat impliceert dat artikel 7 van het ontwerp moet worden weggelaten.

VORMVEREISTEN

Bij de adviesaanvraag is een kopie gevoegd van de brief die de Vlaamse minister van Financiën en Begroting op 15 februari 2006 aan de federale minister van Financiën heeft gestuurd. Artikel 5, § 3, laatste lid, van de bijzondere financieringswet legt immers op overleg te plegen over de technische uitvoerbaarheid van voorgenomen wijzigingen.

Indien dat overleg tot een wijziging van de om advies voorgelegde tekst aanleiding zou geven, zal daarover opnieuw het advies van de afdeling wetgeving moeten worden ingewonnen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

De inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp stelle men als volgt:

⁽¹⁾ Arbitragehof, nr. 128/98 van 9 december 1998, B.8.4; Arbitragehof, nr. 72/2005 van 20 april 2005, B.6, laatste lid.

"In artikel 42, VIII, van het Wetboek der Successierechten, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:".

Artikelen 3, 4 en 5

1. Volgens de regels van wetgevingstechniek dienen wijzigingen, die worden aangebracht in eenzelfde artikel van een normatieve tekst, te worden gegroepeerd in één enkele wijzigingsbepaling. Wanneer, zoals het geval is voor de artikelen 3 tot 5 van het ontwerp, de ontworpen wijzigingen betrekking hebben op verscheidende onderdelen van eenzelfde artikel, dan moet in de inleidende zin worden verwezen naar het betrokken artikel, waarna de wijzigingen per onderdeel van dat artikel puntsgewijze worden weergegeven.

2. Het betrokken artikel 48 is vervangen bij decreet van 15 april 1997 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997, 30 juni 2000, 1 december 2000 en 6 juli 2001, zodat van die decreten melding moet worden gemaakt in de inleidende zin.

3. Wat de wijzigingen betreft die zijn opgenomen in artikel 4 van het ontwerp, moet precies worden aangegeven waar deze nieuwe leden worden ingevoegd. Dat is in de voorliggende tekst niet duidelijk, gelet op de redactie van artikel 5 van het ontwerp, waaruit blijkt dat de in dat laatste artikel opgenomen wijzigingen worden aangebracht aan het "voorlaatste" lid van artikel 48 van het wetboek der successierechten.

Artikel 6

Het te wijzigen artikel 56 is vervangen bij decreet van 21 december 2001 en gewijzigd bij de decreten van 19 april 2002 en 20 december 2002. Enkel van die decreten dient melding te worden gemaakt in de inleidende zin.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 42, VIII, van het Wetboek der Successierechten, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Als de afwijking vermeld in artikel 48, §2, derde lid, van toepassing is, moet bij de schulden die specifiek werden aangegaan om de gezinswoning te verwerven of te behouden uitdrukkelijk worden vermeld dat ze met dat doel werden aangegaan.”.

Artikel 3

Artikel 48 van hetzelfde wetboek, vervangen bij decreet van 15 april 1997 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997, 30 juni 2000, 1 december 2000, en 6 juli 2001 wordt vervangen als volgt:

“§1. De rechten van successie en van overgang bij overlijden worden geheven volgens het tarief aangeduid in onderstaande tabellen:

TABEL I

Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden

A	Tarief, toepasselijk op het overeenstemmende gedeelte zoals voorkomend in kolom A	Totale bedrag van de belasting over de voorgaande gedeelten
Van	tot	
0,01 EUR - 50.000 EUR	3 %	
50.000 EUR - 250.000 EUR	9 %	1.500 EUR
boven de 250.000 EUR	27 %	19.500 EUR

TABEL II

Tarief tussen andere personen dan in rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden

A	Tarief, toepasselijk op het overeenstemmende gedeelte zoals voorkomend in kolom A	Totale bedrag van de belasting over de voorgaande gedeelten			
Van	tot	tussen broers en zusters	tussen anderen	tussen broers en zusters	tussen anderen
0,01 EUR	75.000 EUR	30 %	45 %		
75.000 EUR	125.000 EUR	55 %	55 %	22.500 EUR	33.750 EUR
boven de 125.000 EUR		65 %	65 %	50.000 EUR	61.250 EUR

§2. Tabel I bevat het tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden.

Dit tarief wordt per rechtverkrijgende toegepast op het netto-aandeel in de onroerende goederen enerzijds, en op het netto-aandeel in de roerende goederen anderzijds volgens de overeenstemmende gedeelten zoals voorkomend in kolom A.

In afwijking van het vorige lid wordt het tarief van het recht van successie en van het recht van overgang bij overlijden tussen echtgenoten en tussen samenwonenden wat de onroerende goederen betreft, enkel toegepast op het netto-aandeel van de rechtverkrijgende echtgenoot of samenwonende in de andere goederen dan de woning die de erflater en zijn echtgenoot of samenwonende tot gezinswoning diende op het ogenblik van het overlijden. Die afwijking geldt evenwel niet als de samenwonende die een aandeel

verkrijgt in die gezinswoning hetzij een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is, hetzij een rechtverkrijgende is die voor de toepassing van het tarief met een rechtverkrijgende in de rechte lijn wordt gelijkgesteld.

Onder gezinswoning wordt voor de toepassing van deze bepaling verstaan de gezamenlijke hoofdverblijfplaats van de erflater en zijn overlevende echtgenoot of samenwonende. Een uittreksel uit het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van de samenwoning.

Als gezinswoning wordt eveneens in aanmerking genomen de laatste gezinswoning van de echtgenoten of samenwonenden als aan hun samenwonen een einde is gekomen, hetzij door de feitelijke scheiding van de echtgenoten of van de personen die overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel Vbis, van het Burgerlijk Wetboek samenwonen, hetzij door een geval van overmacht dat tot op het ogenblik van het overlijden heeft voortgeduurd, hetzij door de verplaatsing van de hoofdverblijfplaats van één van de of van beide betrokkenen naar een rust- of verzorgingsinstelling, of een serviceflatgebouw of een woningcomplex met dienstverlening.

De schulden en de begrafeniskosten worden bij voorrang aangerekend op de roerende goederen en op de goederen vermeld in artikel 60bis, tenzij de aangevers bewijzen dat het schulden betreft die specifiek werden aangegaan om onroerende goederen te verwerven of te behouden.

Als de langstlevende echtgenoot of samenwonende een deel verkrijgt in de gezinswoning, wordt zijn aandeel in de schulden van de nalatenschap die specifiek werden aangegaan om die woning te verwerven of te behouden evenwel steeds bij voorrang aangerekend op de waarde van zijn deel in de gezinswoning.

Als er voor de langstlevende echtgenoot of samenwonende die een deel in de gezinswoning verkrijgt, na de toepassing van de vorige twee leden schulden overblijven, worden die eerst aangerekend op de overblijvende waarde van de aan het tarief onderworpen onroerende goederen, vervolgens op de overblijvende waarde van het roerend actief en de goederen vermeld in artikel 60bis, en ten slotte op de overblijvende waarde van dat deel in de gezinswoning.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder samenwonenden verstaan:

- 1° de persoon, die op de dag van het openvallen van de nalatenschap overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel Vbis, van het Burgerlijk Wetboek, met de erflater wettelijk samenwoont;
- 2° de persoon of personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap, ten minste één jaar ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. De afwijking vermeld in het derde lid is echter alleen van toepassing voor de persoon of personen die op de dag van het openvallen van de nalatenschap, ten minste drie jaar ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. Deze voorwaarden worden geacht ook vervuld te zijn indien het samenwonen en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met de erflater, aansluitend op de bedoelde periode van één of drie jaar tot op de dag van het overlijden, ingevolge overmacht onmogelijk is geworden. Een uittreksel uit het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van ononderbroken samenwoning en van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.

§3. Tabel II bevat het tarief tussen andere personen dan in rechte lijn, tussen echtgenoten en samenwonenden. Dit tarief wordt, voor wat broers en zusters betreft, toegepast op het overeenstemmende gedeelte van het netto-aandeel van elk der rechtverkrijgenden zoals voorkomend in kolom A. Voor wat alle anderen betreft, wordt dit tarief toegepast op het overeenstemmende gedeelte van de som van de netto-aandelen, verkregen door de rechtverkrijgenden van deze groep.”.

Artikel 4

In artikel 56 van hetzelfde wetboek, vervangen bij decreet van 21 december 2001 en gewijzigd bij decreten van 19 april 2002 en 20 december 2002, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de bepaling van de nettoverkrijging, vermeld in het eerste lid, wordt geen rekening gehouden met het aandeel dat de echtgenoot of samenwonende verkrijgt in de gezinswoning, vermeld in artikel 48.”.

Artikel 5

In artikel 128 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 7 maart 2002, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° die schulden aangeeft die niet ten laste van de nalatenschap komen of die in het geval vermeld in artikel 42, VIII, tweede zin, nalaat te vermelden dat een opgegeven schuld werd aangegaan met als doel de gezinswoning te verwerven of te behouden;” .

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2007.

Brussel, 28 april 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting
en Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN
